

İki örnek üzerinden pandemi salgınında işyeri yönetimi

Workplace management in pandemic outbreak through two samples

 Birgül Coşkun

Sayın Editör,

Tüm dünyayı etkileyen bir salgın hastalık dönemini yaşıyoruz ve COVID-19 hastalığı; yer yer değişen vaka ve ölüm sayıları ile seyrini sürdürüyor. Virüse yakalananların %20'sinde hiç bir hastalık belirtisi olmazken, %50'si hafif bulgularla geçirmektedir. Virüsü alanların %20'si hastane tedavisine ihtiyaç duymakta, hastaneye yatanların ortalama %5'i de kaybedilmektedir. Ülkelerin sağlık sistemlerine ve nüfus özelliklerine bağlı olarak öldürücülük oranları değişmekle birlikte mortalite %2,5 olarak bildirilmiştir. Henüz doğrudan virüse etki eden bir tedavi yoktur.

Bu özelliklerle COVID 19 salgını tüm toplumu ve üretim süreçlerini de etkilemektedir, tedavisi / aşısı bulunana kadar da etkilemeye devam edecektir. Pandeminin kontrol altına alınması için en önemli faktör toplumsal yaşamın kısıtlanması hatta bir süre engellenmesidir. Ancak üretimin sürdürülmesi bazı sektörlerde kaçınılmaz olduğundan daha çok; eğlence sektörü, kişisel bakım sektörü, okullar gibi “yaşamsal önemde olmayan” kurumların işleyişi duraklatılmıştır. Üretimin zorunlu olduğu sektörlerde hem çalışanların sağlığını korumak, hem de salgının yayılmasını engel-

¹⁾ Karayolları 1. Bölge Müdürlüğü, Kurum Tabibliği, Aile Hekimliği Uzmanı, İstanbul.

İletişim adresi:

Uzm. Dr. Birgül Coşkun
birgulhan@yahoo.com

Geliş tarihi: 17/05/2020

Kabul tarihi: 11/06/2020

Yayın tarihi: 15/06/2020

Alıntı Kodu: Coşkun B. İki örnek üzerinden pandemi salgınında işyeri yönetimi.
Jour Turk Fam Phy 2020; 11 (2): 93-100. Doi: 10.15511/tjtfp.20.00293.

lemek için eylem planları oluşturma gereği duyulmuştur. Bu planların tam da ortasında işyeri hekimleri bulunmaktadır.⁽¹⁾ Bu durum işyeri hekimlerine işyerlerini ve çalışan sağlığını COVID-19 salgınından etkilenmeyecek ya da en az etkilenecek biçimde düzenleme ve koruma yükümlülüğü vermektedir.⁽²⁾

İşin sürekliliği açısından çalışanlarının sağlığının korunması ve zarar görmesinin önlenmesi çalışmalarında Sağlık Bakanlığı, Çalışma ve Aile Bakanlığı ve Sağlık Meslek örgütleri ile birlikte, koordineli bir biçimde çalışılması önemlidir. Sağlık Bakanlığının rehberinde işyerlerinde COVID-19 salgınının nasıl yönetileceği ile ilgili mevcut yönergeler yeterli olmamış, ancak 26.05.2020 tarihinde işyerlerine yönelik rehberi geç yayınlamıştır.⁽³⁾

Bu nedenle işyeri hekimleri; DSÖ önerileri, TTB işyeri hekimlerinin vaka yönetimi için hazırladığı COVID-19 Rehberi⁽⁴⁾ ve OSHA'nın salgın için işyerinin hazırlanması kılavuzu⁽⁵⁾ eşliğinde kendi işyerlerine özgü önlemler almaya çalışmışlardır.

Bir işletme ya da kurumda bu salgının yönetimi için:

• İşyeri hekimi, İSG uzmanı, insan kaynakları müdürü, kalite yönetim müdürü/teknik müdür, hukuk müşaviri, güvenlik amiri ve işçi temsilcilerinden oluşan bir Pandemi Yönetimi Ekibi (işyerinin ihtiyaçları ve örgütlenme biçimine göre bu ekip genişletilebilir) oluşturulmalı. İstenirse de mevcut İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulu ile bu süreç yürütülmeli,

- Pandemiye özgü yeni bir Risk Analizi yapılmalı,
- Risk Analizi ışığında da Acil Eylem Planı hazırlanmalıdır.

Risk Analizi hazırlanırken işyerinin fiziki özellikleri, çalışan sayısı ve niteliği, yapılan iş, çalışma saatleri, işyerinin konumu ve çevre/ulaşım özellik-

leri, çalışanların sosyo-ekonomik düzeyleri dikkate alınmalıdır. Ancak yetkili devlet kurumlarının belirleyeceği kurallar ve alacakları kararların öncelikli olduğu unutulmamalıdır.

Öncelikle, çalışanların bu hastalığa yakalanması riskli olan bir bölümü işten geçici olarak uzaklaştırılmalıdır. 13.03.2020 tarihli Cumhurbaşkanlığı'nın Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Çalışanlara Yönelik İdari İzin konulu duyuru ve 22.03.2020 tarihli 65 Yaş ve Üstü ile Kronik Rahatsızlığı Olanlara Sokağa Çıkma Yasağı Ek Genelgesi uyarınca; kronik hastalığı bulunanlar, 60 yaş üstündekiler, hamileler ve engelliler açıklanacak yeni bir tarihe kadar idari izinli sayılmışlardır.⁽⁶⁾ Burada işyeri hekimine büyük bir görev düşmektedir. Çalışanların izinli olmaları kararı işyeri hekimine ait olsa da sorumluluk işverene aittir.

Hazırlanan Risk Analizi doğrultusunda yapılması gerekli işlemler:

1. Çalışanlara Doğru Kişisel Hijyen Uygulamalarını Hatırlatmak:

Hatırlatmalar, ofis çalışanlarına mail olarak; diğer çalışanlar için atölye içerisindeki ortak kullanım alanlarındaki panolara asılmak üzere afiş olarak hazırlanmalıdır.

- El yıkama talimatı
- Maske kullanma talimatı
- Eldiven kullanma talimatı
- Ateş ölçme talimatı
- Dezenfeksiyon talimatı

2. İşyeri Temizliğinin Doğru Olarak Uygulandığından Emin Olmak:

Temizlik uygulamaları; Sağlık Bakanlığı, Sağlık Meslek Örgütleri ve ilgili Uzmanlık Derneklerinin önerileri doğrultularında yapılmalıdır:

• İş Sağlığı ve güvenliği profesyonelleri tarafından çalışanlara uygulamalı etkin kişisel koruyucu ekipman (KKE) kullanımı ve Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği kapsamında atık yönetimi eğitimi verilmeli. Salgın boyunca, KKE dağıtılmalı ve kullanımı kontrol edilmeli.

• Temizlik uygulamalarına dezenfektanlar eklenmeli. Dezenfektanlar işyeri girişlerine, her kata, yemekhanelere ve üretim alanlarına konarak kolay ulaşılması sağlanmalı.

• Ortak alanlarda kullanılan eşyaların temizliği daha sık yapılmalı (telefonlar, fotokopi makinesi, tuvalet muslukları, kapı kolları, yemekhanedeki eşyalar, kahve-çay makineleri, toplantı odaları gibi).

• Turnikeler ve ana mekanlar günlük olarak Sağlık Bakanlığının rehberi temel alınarak uygun dezenfektanlarla dezenfekte edilmeli.⁽⁷⁾

• Servis araçları günlük olarak dezenfekte edilmeli.

• Enfeksiyona maruz kalmanın kaçınılmaz olduğu bölümler geçici olarak kapatılmalı (kafeterya, spor salonu vb.).

• Klimalar elden geçirilerek, virus geçirmeyi önleyen filtrelerin kullanılması sağlanmalıdır. Klimaların filtre değişimi yapılmayacaksa kullanılmaması, aralıklı olarak pencereler açılarak doğal havalandırma yapılması sağlanmalı.

• Yemekhanelerde ek temizlik önlemleri alınmalı ve burada çalışanların maske kullanımı sağlanmalı.

• İşyerine girişte varsa parmak basarak yapılan kontrol kaldırılmalı.

• Tüm temizlik uygulamaları yazılı olarak kayıt altına alınmalı.

3. Çalışanlar Arasındaki Sosyal ve Fiziksel Mesafeleri Arttırmak:

Enfeksiyon riskini azaltmak adına çalışanların ara-

larındaki fiziksel mesafeleri mümkünse arttırmaları yönünde uyarılarda bulunulmalıdır.

• İşyeri girişinde temassız ateş ölçer ile ölçüm yapılmalı, ateşi yüksek ölçülen çalışanlar önceden tanımlanan izolasyon odasına alınmalı.

• Aynı bina içerisinde çalışmalarına rağmen yüz yüze toplantılar yerine telefon, e-mail, web toplantılarının yapılması yönünde istekte bulunan çalışanlar desteklenmeli.

• Kalabalık yerlerde bulunulmaktan kaçınılmalı.

• Yemekhanelerde masa araları açılmalı, her masaya bir kişi ya da çapraz oturulmalı, yemek saatleri bölünmeli, mümkünse kumanya dağıtılmalı.

• Toplu taşıma araçları yerine mümkünse yürünmeli veya şahsi araçlar kullanılmalıdır. Ya da servis güzergâhı genişletilmeli.

• Eğlence ve hobi faaliyetlerine bir süreliğine ara verilmeli.

• Beyaz yakalılarının evden/esnek çalışması desteklenmeli.

• Toplantının yüz yüze yapılmasının zorunlu olduğu hallerde toplantı süresini kısa tutmalı (en fazla 15 dakika), büyük bir toplantı odası tercih edilerek kişilerin birbirlerinden uzak oturmaları sağlanmalı, zorunlu olmayan toplantılar ertelenmeli.

• El sıkışmak ve öpüşmekten kaçınılmalı.

• Ortak çalışma materyallerini kullanmaktan kaçınılmalı, mümkünse toplantılar açık havada düzenlenmeli.

• Temasın kaçınılmaz olduğu durumlarda uygun kişisel koruyucu ekipmanların (KKE) kullanılması sağlanmalı.

4. Çalışanları Covid-19 hastalığı şüphesinde yapmaları gerekenler hakkında bilgilendirmek:

• Tüm çalışanlar Sağlık Bakanlığı³ ve WHO

tavsiyelerine uymalı.

- Çalışanlar hastalık belirtilerinin neler olduğu konusunda bilgilendirilmeli.

- Çalışanlar sağlık durumlarındaki gelişmelerden yöneticilerini ve işyeri hekimini haberdar etmeli.

5. İşyerinde Hasta Olanları veya Hasta Kişilerle Teması Olanları Yönetmek

a. Çalışanın COVID-19 ile teması olması durumu

- Bu kişi ile temas etmiş kişiler ve temasın özellikleri (yakın temas kriteri olup olmadığı) belirlenerek kayıt altına alınır.

- Olası olgunun test sonucu çıkana kadar çalışan evden/uzaktan çalışır. Sağlık merkezi tarafından günlük olarak telefonla takip edilir.

- Test sonucu negatif gelirse temaslılarla ilgili herhangi bir işlem yapılmaz.

- Test sonucu pozitif gelirse;

- Yakın temaslılar; evde 14 gün boyunca ateş ve/veya solunum semptomları açısından takip edilir. Evde temaslı takibi konusunda sözlü ve yazılı olarak bilgilendirilir.

- Temaslı veya yakın temaslılarda 14 günlük takip süresi içerisinde ateş ve/veya solunum semptomları (öksürük, nefes darlığı) gelişirse maske takarak sağlık kuruluşuna başvurması önerilir.

b. Çalışanda COVID-19 semptomlarının bulunması durumu

- Hastanın cerrahi maske takması sağlanır ve çalışanlardan ayrı bir alana alınması

- 112 acil servis aranarak ambulans talep edilmesi

- Hastanın vital bulguları (kalp hızı, ritmi, solunum sayısı, kan basıncı, vücut ısısı) düzenli olarak takip edilmesi

- 112 acil servis ambulansı ile Sağlık Bakanlığı

tarafından belirlenen hastanelere sevki sağlanır. Ambulans sağlanmıyorsa, şirket aracı ile kendisine ve şoföre KKE kullanılarak hastaneye sevkini sağlanması

- Hastaya temas eden kişiler için temel kişisel koruyucu önlemler alınmalı ve “Çalışanın COVID-19 ile teması olması durumu” maddesi adımları uygulanması⁽⁷⁾

- Sağlık birimi ve çalışanın ofisi dezenfekte edilmeli ve 1 gün boyunca kullanılmamalı

c. Çalışanın COVID-19 olduğunun ortaya çıkması durumu

- COVID-19 vakası kesinleşen çalışanlarla son 14 gün içinde temas edenler için temel kişisel koruyucu önlemler alınmalı ve “Çalışanın COVID-19 ile teması olması durumu” maddesi adımları uygulanması

- Çalışanda COVID-19 pozitif olduğunda derhal Pandemi Yönetim Ekibine bilgi verilmesi

- Pandemi Yönetim Ekibi tıbbi ve yönetsel alınacak tüm önlemleri belirlemelidir. Örneğin konfirme vakanın temas ettiği kişilere, ilgili ofis veya bölgenin temizlenmesine yönelik önlemler, filyasyon çalışması yapılması için İlçe Sağlık Müdürlüğü'ne bilgi verilmesi gibi.

- İş dışındayken bir çalışan COVID-19 tanısı alması durumunda İnsan Kaynakları Departmanına haber verilmesi

6. Servis araçları ve transport araçlarında düzenlemeler yapılmasını sağlamak

- Mümkünse çalışanların kendi araçlarıyla iş gelmeleri ya da yürümeleri

- Servis araçlarının her kullanımdan sonra dezenfekte edilmesinin sağlanması

- Servis sürücülerinin maske kullanımının sağlanması

- Servise maskesiz binilmemesinin sağlanması (servise maske dağıtılması veya bir gün önceki vardiya

çıkışında ertesi gün takacağı maskenin verilmesi)

- Servislerde 2 koltuğa 1 kişi oturacak şekilde servis aracı sayısının artırılması

- Tüm servis araçlarına el dezenfektanı konulması
- Şirketteki ortak kullanılan transport araçlarının her kullanımdan sonra dezenfekte edilmesinin sağlanması
- İşyeri içi ring araçlarının (toplu taşıma) iptal edilmesi

7. Ziyaretçiler ile İlgili Alınacak Önlemler

- Mümkünse ziyaretçi kabul edilmemesi
- İşyerine girişlerin tek kapıdan yapılması, varsa diğer kapıların kapatılması

- Ana kapı girişinde termal kamera ya da temassız ateş ölçüm cihazı ile ateş ölçümü yapılması ve el dezenfektanı kullanılması

- Nakliyeciler giriş kayıtlarının güvenlik odalarına girmeden dışarıdan temassız kayıtlarının yapılmasının sağlanması

- Nakliyeciler sürücülerin maske ile içeri girmesi ve sürücünün araçtan inmeden boşaltma işleminin yapılması

8. İş Sağlığı Açısından İşe Dönüş Süreci Yönetimi

a. COVID-19 temaslı çalışanın işe başlaması:

Evde 14 gün takipten sonra herhangi bir semptomla rastlanmadığında işyeri hekiminin sağlık muayenesi sonucu kayıt altına alınarak işbaşı yapılabilir.

b. COVID-19 tanılı çalışanın işe başlaması

- Hastanın tedavisi evde yapıldı ise semptomlarının kaybolmasından sonra 14 gün daha karantinede bekletilir.⁽⁷⁾

- Hasta hastanede tedavi edildi ise, taburcu olduktan sonra 14 gün evde karantinede tutularak işe başlatılır. Her iki durumda da işe başlamadan önce işyeri

hekim tarafından işe dönüş muayenesinden geçirilerek kayıt altına alınır.

İki işyeri Pandemi Mücadelesi Örneği:

1. Kamu kuruluşu: Çalışanları 1850 mavi yakalı, 950 beyaz yakalı olan bir kamu kuruluşunda salgın sürecinde yaklaşık dört ay boyunca 33 kişi COVID-19 tanısı ile, 14 kişi ailesinde hastalık bulunması, 179 kişi de yakın temaslı olması nedeniyle takibe alındı.

Pandeminin ilk haftasından itibaren bir müdür muavini yönetiminde; kurum hekimi, insan kaynakları müdürü ve sosyal işler müdüründen oluşan bir ekip kuruldu: Acil Durum Aksiyon Planı hazırlandı.

Öncelikle Cumhurbaşkanlığı 13.03.2020 tarihli duyurusu gereği riskli bulunan çalışan grubu kurum hekiminin onayı ile idari izne ayrıldı.⁽⁶⁾

Diğer çalışanlar üç gruba ayrılarak esnek çalışma programına geçildi: Sürekli, Dönüşümlü ve Evden çalışanlar. Böylece ofislerde birer kişi kalması, servislerde de aralıklı oturulması sağlandı.

Ana kapı girişine termal kamera yerleştirilerek girişlerde ateş ölçümü sağlandı (37.3°C üstünde hekime yönlendirilmesi ile).

Çeşitli bölgelere ve panolara bilgilendirici afişler asıldı, dezenfektan stantları yerleştirildi, maske takma zorunlu hale getirildi, gelen posta materyallerinin bir gün açıkta bekletilmesi uygulamaya konuldu.

Yemekhane ve sosyal tesisler kapatılarak, kumanya ile yemek dağıtılmaya başlandı.

Tüm birimlerin ortak kullanım her gün SB'nin rehberinde önerdiği şekilde hazırlanan dezenfektanlarla temizlenmeye ve geniş mekanların da haftada bir derin temizliği yapılmaya başlandı.⁽⁷⁾

Toplantılar üç kişiyi geçmeyecek şekilde mesafe korunarak ya da görüntülü telefonlarla yapılmaya başlandı.

Kurum Hekimliği tarafından; COVID-19 ile ilgili vakalar, temaslılar ve ailesinde hastalık bulunanlar üç ayrı grup oluşturularak kayda alındı. Tüm vakalar tek tek aranarak takip edildi. Tüm gruplarda karantina süreleri hesaplanarak, işe dönüş tarihleri kurum hekimi raporu ile kayda alındı. Dönüşte de kurum hekiminin sağlık muayenesi sonucu işbaşı yaptırıldı.

Uygulamadaki sıkıntılar:

1. Sağlık Bakanlığı'nın temaslı ve yakın temaslı tanımı zaman zaman karışıklığa neden olmuştur. Kimlerin karantinaya alınması gerektiği kararında zorlanılmıştır.

2. Mavi yakalılara iki günden fazla rapor verilemesi başka çözümleri beraberinde getirmiştir. Yönetim, kurum hekiminin onayı ile karantina gerektiğinde mavi yakalıları idari izinli kabul etmeye başlamıştır.

3. Filyasyon çalışması kapsamında hastanelerde, hastanın yakın temaslı olduğu düşünülen aile bireyleri HSYS sistemine işlenmektedir. Çalışanın yakın temaslı çalışma arkadaşlarının ilgili merkezlere iletmesinde sorun yaşanmaktadır. İlçe Sağlık Müdürlükleri işyerlerinin de temas merkezleri olduğunu dikkate almamakta, işyerine filyasyon ekibi göndermemektedir. Bu görevi kurum hekimliği üstlenmiştir.

4. Kurum/işyeri hekimlerinin HSYS sistemini görememesi nedeniyle çalışanın beyanı esas alınmış, daha sonra da hasta/temaslıdan yapılan tetkikler istenmiştir. İlk zamanlar tetkiklerin sonuçlarının günler içinde çıkması da çalışılmayan günlerin nasıl adlandırılacağı ve formüle edileceği sorununu gündeme getirmiştir.

5. Ana kapıda termal kamera ile ateş ölçümünü reddeden, maske takmak istemeyen ziyaretçiler zaman zaman sorun çıkarmaktadır.

6. COVID (+) olan ve tedaviye alınan çalışanların kayıtlarında iş kazası/meslek hastalığı yazılıp yazıl-

maması konusunda sorun yaşanmaktadır. Kamu memurlarının kayıtları için Çalışma Bakanlığı sayfalarında çevrimiçi bildiri formu bulunmamaktadır. Kamu kurumunca Sağlık Müdürlüğü Çalışan Sağlığı Birimi veya SGK'ya Meduladan bildirim yapılabilirdir.

2. Üretim tesisi: Çalışanları 19 beyaz yakalı, 78 mavi yakalı olan, vardiyalı iş yapılan bir özel üretim tesisi. Salgın sırasında bu tarihe kadar yaklaşık dört ay içinde 3 mavi yakalı çalışan COVID-19 tanısı almıştır.

Pandeminin ilk haftası İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulu toplanarak yeni koşullar için bir Risk Analizi ve saptanan risklere göre Acil Eylem Planı hazırlanmıştır.

Özel sektör olmasına rağmen Cumhurbaşkanlığı 13.03.2020 tarihli duyurusu gereği riskli bulunan çalışan grup izne ayrılmıştır.⁽³⁾

Vardiyalı sistem devam ederken servis sayıları iki katına çıkarılarak mesafeli oturma sağlanmış, ana kapıda her girişte çalışanların ve ziyaretçilerin ateşi ölçülmüştür. Çalışanların parmak kontrolü ile yapılan giriş kayıtları kaldırılmıştır.

Yemekhane kapatılmamış ama masaların arası açılarak, her masada çapraz iki kişi oturtulmuş, kademeli olarak yemek servisi yapılmıştır. Kişisel temizlik, işyeri/servislerin temizliği, KKE'lerin kullanımı, sosyal mesafelerin korunmasının denetlenmesi ve uyarıların yapılması görevini Güvenlik Ekibi üstlenmiştir.

Uygulamadaki sıkıntılar: Sağlık Bakanlığı tarafından hazırlanan olası temas sonrası değerlendirilme ile ilgili algoritma oldukça yol gösterici olmakla birlikte işyeri çalışanları için uygulamada problemler vardır:

1. Mavi yakalılara iki günden fazla rapor verilemesi başka çözümleri beraberinde getirmiştir. Yönetim, kurum hekiminin onayı ile karantina gerektiğinde mavi yakalılara idari izin, bazen de yıllık izin verme yoluna gitmiştir.

2. Tedavi sonrası işe dönen hastaların tamamen iyileşip iyileşmediği Sağlık Bakanlığı Rehberi tarafından semptom takibine dayandırılmıştır. Oysa firma sahipleri çalışandan negatif test sonucu istemiş, hasta da yaptırmakta zorlanmıştır.

3. Filyasyon çalışması, hastanın iş arkadaşlarını kapsamamaktadır. Bu görevi işyeri hekimi üstlenmiştir. İşyeri hekiminin HSYS sistemini görememesi nedeniyle çalışanın beyanı esas alınmış, komşuları, akrabaları vs. konusunda kişi defalarca sorgulanarak bilgi edinilmeye çalışılmıştır.

4. İlçe Sağlık Müdürlüğü aranarak hasta bildirilmek istendiğinde; HSYS sisteminden görüp gereği yapılacağı yanıtı alınmış, ancak işyerine gelinip inceleme yapılmamıştır.

5. COVID (+) olan ve tedaviye alınan çalışanların iş kazası kaydı olarak bildirilip bildirilmeyeceği netlik kazanmamış, daha çok yöneticilerin tercihi-ne bırakılmıştır. SGK'nın genelgesi ile salgında hastalığa yakalanan çalışanların iş kazası geçirmiş olacağı karara bağlanmıştır.⁽⁸⁾ Ayrıca iş kazası bildirim formları teknik olarak bulaşıcı hastalık bildirimine uygun hazırlanmamıştır.

6. İzolasyon/karantina önerilen kişiler evde kalmamaktadırlar. Kişilerin evden çıkmamasının sağlanması ya da hatırlatılması için dijital ev takip sistemleri yararlı olacaktır.

Sonuç:

İş yeri hekimlerinin HSYS sistemini görmemesi, veri ekleyememesi büyük bir eksikliktir. Bu aşamada işyeri hekimlerinin de salgın kontrolünde bir paydaş olarak görülmesi ve işbirliği yapılması, salgının kontrolünde oldukça yarar sağlayacaktır.

6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun 14. maddesinde, işverenin, bütün iş kazalarının ve meslek hastalıklarının kaydını tutacağı, gerekli incelemeleri yaparak bunlarla ilgili raporları düzenleyeceği, işyerinde meydana gelen ancak yaralanma veya ölüme neden olmadığı halde işyeri ya da iş ekipmanının zarara uğramasına yol açan veya çalışan, işyeri ya da iş ekipmanını zarara uğratma potansiyeli olan olayları inceleyerek bunlar ile ilgili raporları düzenleyeceği kural altına alınmıştır.

Öte yandan Çalışma Bakanlığının 07.05.2020 tarihli genelgesi ile de söz konusu salgına maruz kalan ve sağlık hizmet sunucularına müracaat eden sigortalılara hastalık kapsamında provizyon alınması gerektiği belirtilmiştir. İşyeri hekimi bir ikilem içinde bırakılmıştır. Bu durum ileri yıllarda tıbbi ve hukuki sorunlara yol açabilir.

Çalışanların bu hastalığa yakalanmasının iş kazası sayılması tartışmalı bir durumdur. İşyerinde ilk hastalığa yakalanan değil, daha sonra temasa bağlı ardışık hastalananlar için iş kazası raporu tutulup, bildirim yapılmalıdır.

Ancak sağlık çalışanlarında görülen COVID-19 hastalığının yaptıkları işten dolayı meslek hastalığı olarak kaydedilme/kabul edilmesi gerekmektedir. Bu kayıt; tüm sağlık giderlerinin %100 karşılanması, hiçbir katkı payının alınmaması, geçici ya da kalıcı iş göremezlik durumunda tazminata hak kazanmak, geçici iş göremezlik süresince günlük geçici iş göremezlik ödeneği verilmesi demektir. Vefat durumunda, hak sahiplerine gelir bağlanması da bu koşullarda mümkün olacaktır.

Saygılarımla.

Uzm. Dr. Birgül Coşkun

Kaynaklar

1. Türkiye YOL-İŞ Sendikası: İşyeri Hekimi ve diğer Sağlık Personelinin Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik. 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ve Yönetmelikler. Ankara, Yol İş Yayınları. 2016: 332-84.
2. Türkiye YOL-İŞ Sendikası: Biyolojik Etkenlere Maruziyet Risklerinin Önlenmesi Hakkında Yönetmelik. 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ve Yönetmelikler. Ankara, Yol İş Yayınları. 2016: 235-71.
3. T.C. Sağlık Bakanlığı COVID-19 Salgın Yönetimi ve Çalışma Rehberi https://covid19bilgi.saglik.gov.tr/depo/toplumda-salgin-yonetimi/salgin-yonetimi-ve-calisma-rehberi/COVID19-SALGIN_YONETIMI_VE_CALISMA_REHBERI.pdf adresinden 10.06.2020 tarihinde erişilmiştir.
4. İşyeri Hekimleri COVID-19 Vaka Yönetimi Rehberi <https://www.ttb.org.tr/userfiles/files/TTB-ISYERI-HEKIMLERI-COVID-19-VAKA-YONETIM-REHBERI.pdf> adresinden 10.06.2020 tarihinde erişilmiştir.
5. Guidance on Preparing Workplaces for COVID-19 <https://www.osha.gov/Publications/OSHA3990.pdf> adresinden 10.06.2020 tarihinde erişilmiştir.
6. Cumhurbaşkanlığının Kamu Kurum Ve çalışanlara Yönelik İdari İzin Konulu Duyurusu <http://www.iidb.adalet.gov.tr/Home/SayfaDetay/cumhurbaşkanliginin-kamu-kurum-ve-kuruluslarinda-calisanlara-yonelik-idari-izin-konulu-duyurusu18032020022519> adresinden 10.06.2020 tarihinde erişilmiştir.
7. T.C. Sağlık Bakanlığı Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü https://covid19bilgi.saglik.gov.tr/depo/rehberler/COVID-19_Rehberi.pdf adresinden 10.06.2020 tarihinde erişilmiştir.
8. SGK Genelgesi 2020/12 – Koronavirus Genelgesi <https://www.alomaliye.com/2020/05/08/sgk-genelgesi-2020-12-koronavirus-genelgesi/> 10.06.2020 tarihinde erişilmiştir.

Ahntı Kodu: Çoşkun B. İki örnek üzerinden pandemi salgınında işyeri yönetimi.
Jour Turk Fam Phy 2020; 11 (2): 93-100. Doi: 10.15511/tjtfp.20.00293.